

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege pentru modificarea Legii despre semințe nr. 68/2013

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Sanda Melenciuc, consultantă principală, Direcția produse de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ Sursa proiectului: proiectul este elaborat ca urmare a angajamentelor asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative La etapa actuală, reglementările în vigoare în domeniul semințelor, stabilite prin Legea nr. 68/2013 despre semințe, cu modificările și completările ulterioare, asigură cadrul primar privind testarea, certificarea și comercializarea semințelor pe piața națională. Totuși, legislația nu conține norme suficiente și detaliate cu privire la recunoașterea și echivalența semințelor produse în alte state. Această situație creează dificultăți pentru operatorii economici care activează pe piața semințelor, întrucât lipsa unor norme clare și armonizate cu legislația Uniunii Europene poate genera incertitudine juridică, riscuri privind trasabilitatea semințelor și obstacole în recunoașterea certificatelor oficiale. Totodată, cadrul normativ actual nu reglementează suficient aspectele legate de posibilitatea comercializării semințelor pentru care a fost depusă o cerere de înscriere în Catalogul soiurilor de plante, ceea ce limitează accesul rapid al fermierilor la material semincer diversificat și adaptat condițiilor locale. Deficiențele menționate devin cu atât mai stringente în contextul parcursului de integrare europeană al Republicii Moldova, unde armonizarea legislației naționale cu acquis-ul comunitar reprezintă o condiție esențială. În aceste condiții, se impune intervenția legislativă prin modificarea și completarea Legii nr. 68/2013 despre semințe, în vederea introducerii clauzei de armonizare cu Decizia Consiliului 2003/17/CE privind echivalența inspecțiilor în câmp la culturile producătoare de semințe și echivalența semințelor produse în țări terțe, astfel cum a fost modificată prin Decizia (UE) 2022/871, precum și prin stabilirea unor reguli clare referitoare la etichetarea, ambalarea, certificarea și testarea semințelor. Aceste modificări vor permite alinierea la standardele și practicile europene și internaționale, vor asigura transparența și siguranța pieței semincere și vor contribui la integrarea Republicii Moldova în sistemul european și global de comerț cu semințe.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi Proiectul de lege propune modificarea și completarea Legii nr. 68/2013 despre semințe, introducând un șir de prevederi noi care răspund atât cerințelor de armonizare cu legislația Uniunii Europene, cât și necesității de a asigura un cadru normativ mai clar pentru piața semincere din Republica Moldova. În primul rând, legea va fi completată cu o clauză de armonizare, prin care se transpune Decizia Consiliului 2003/17/CE privind echivalența inspecțiilor în câmp și a semințelor produse în țări terțe, modificată prin Decizia (UE) 2022/871, acțiunea nr. 80, din Cap.12 al Programului național de acțiuni de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană

pe anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Hotărârea Guvernului nr 818/2025. Această completare are scopul de a integra Republica Moldova în mecanismul european de recunoaștere a inspecțiilor și certificatelor oficiale emise în alte state, ceea ce va facilita comerțul cu semințe pe piața comunitară și internațională.

Un alt element important introdus prin proiect se referă la posibilitatea comercializării provizorii a semințelor care aparțin unor soiuri pentru care a fost depusă o cerere de înscriere în Catalogul soiurilor de plante. Această reglementare, care se va aplica în modul stabilit de Guvern, permite fermierilor acces rapid la material semincer diversificat și inovativ, chiar înainte de finalizarea procedurii de înscriere. Această completare a fost introdusă pentru a îndeplini angajamentele asumate și anume acțiunea nr. 79, din Cap.12 al Programului național de acțiuni de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.

Modificările operate la art. 9 alin. (13) și art. 11 alin. (6) lit. e) din Legea nr. 68/2013 clarifică expres tipurile de documente acceptabile și regimul lor de utilizare, eliminând interpretările neuniforme. Totodată, proiectul menține cerința esențială ca documentele să fie emise de autorități competente, ceea ce asigură un nivel adecvat de control și credibilitate. În practica curentă, operatorii economici întâmpină dificultăți la importul semințelor din anumite țări care nu emit documente în formatul prevăzut de OECD sau ISTA, deși dispun de sisteme proprii de certificare a calității și provenienței. Această situație duce la blocaje administrative, întâzieri în aprovizionare și la imposibilitatea accesului la material semincer necesar activității agricole.

Pentru a elimina aceste rigidități, proiectul introduce posibilitatea de a utiliza, pe lângă documentele OECD și ISTA, și alte documente echivalente care confirmă calitatea și proveniența materialului semincer, cu condiția ca acestea să fie eliberate de autoritatea competentă sau de un organism de evaluare acreditat din statul exportator. Această soluție oferă flexibilitate procesului de import, facilitează comerțul internațional și extinde opțiunile operatorilor economici, fără a compromite siguranța și trasabilitatea semințelor introduse pe teritoriul Republicii Moldova.

Implementarea acestor schimbări nu presupune costuri suplimentare pentru instituțiile publice, iar introducerea flexibilității în recunoașterea documentelor de proveniență și calitate va contribui la fluidizarea proceselor comerciale și la sporirea accesului fermierilor la material semincer diversificat și competitiv. În același timp, proiectul rămâne aliniat standardelor internaționale, menținând compatibilitatea cu bunele practici promovate de OECD și ISTA și susținând orientarea Republicii Moldova către un cadru modern și funcțional în domeniul semințelor

Cea mai substanțială parte a intervenției legislative o constituie introducerea unor articole noi, care reglementează în detaliu recunoașterea și echivalența semințelor produse în state terțe. Aceste articole stabilesc condițiile aplicabile schimbării etichetelor și a sistemului de închidere a ambalajelor, în conformitate cu normele OECD, precum și situațiile în care trebuie utilizate etichetele CE. În același timp, sunt reglementate inspecțiile în câmp efectuate în alte state, cerințele privind certificatele oficiale ce trebuie să însoțească semințele, precum și obligația ca semințele echivalente importate să fie testate în baza standardelor internaționale ISTA. În plus, se instituie reguli stricte referitoare la marcajul ambalajelor și etichetarea oficială, care includ mențiuni obligatorii despre originea semințelor, tratamentele chimice aplicate, eventualele modificări genetice, greutatea netă sau numărul de semințe și alte informații relevante pentru trasabilitate.

Datorită acestor modificări, se creează un cadru normativ care oferă siguranță juridică operatorilor economici, garantează trasabilitatea și calitatea semințelor introduse pe piața națională și consolidează poziția Republicii Moldova în procesul de integrare europeană și în comerțul global cu semințe.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare.

În contextul celor menționate supra, se constată că aplicarea unor scenarii alternative decât cele expuse prin prisma proiectului propus nu va produce efectul scontat în măsura în care să corespundă atingerii obiectivului stabilit. Respectiv, alte modalități de soluționare a problemei definite și descrise mai sus nu au fost identificate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea prevederilor proiectului dat nu implică costuri de conformare finanțate din bugetul de stat.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prevederilor proiectului dat pentru modificarea Legii despre semințe nr. 68/2013 nu implică costuri de conformare finanțate din bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul asupra sectorului privat este pozitiv, deoarece proiectul creează un cadru normativ clar și armonizat cu standardele europene și internaționale, facilitând activitatea producătorilor și comercianților de semințe. Recunoașterea echivalenței semințelor produse în alte state va simplifica importul și exportul, iar posibilitatea comercializării provizorii a semințelor pentru care a fost depusă cererea de înscriere în Catalog le va permite operatorilor să acceseze rapid soiuri noi. În același timp, respectarea cerințelor stricte privind etichetarea, ambalarea și certificarea va asigura trasabilitatea și calitatea semințelor.

4.4. Impactul social

Impactul social al proiectului este unul pozitiv și se va manifesta prin creșterea încrederii fermierilor și a consumatorilor în calitatea semințelor utilizate în agricultură. Accesul la soiuri noi și performante, obținute în condiții de transparență și conform standardelor internaționale, va contribui la sporirea productivității fermelor și, implicit, la îmbunătățirea veniturilor producătorilor agricoli. Prin asigurarea trasabilității și a etichetării corecte, consumatorii vor beneficia de o informare mai clară și de garanții suplimentare privind siguranța produselor agricole obținute.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Impactul asupra mediului, este unul preponderent pozitiv și se manifestă prin îmbunătățirea calității și siguranței materialului semincer utilizat în agricultură. Prin introducerea unor cerințe clare privind certificarea, etichetarea și trasabilitatea semințelor, inclusiv a celor importate din alte state, se reduce riscul răspândirii unor soiuri neautorizate sau a unor semințe de calitate inferioară, care ar putea afecta biodiversitatea și sănătatea ecosistemelor agricole. Totodată, reglementarea expresă a etichetării semințelor tratate chimic și a celor modificate genetic contribuie la o gestionare responsabilă a acestor produse, asigurând transparență și prevenind utilizarea lor necontrolată.

Pe termen lung, impactul este benefic și prin faptul că normele noi stimulează utilizarea unui material semincer certificat și testat conform standardelor internaționale, ceea ce favorizează culturi mai rezistente, reducerea pierderilor și o agricultură mai durabilă. Chiar dacă proiectul nu vizează direct măsuri de protecție a mediului, efectele sale indirecte contribuie la consolidarea securității biologice și la protejarea resurselor naturale printr-un control mai strict asupra calității și provenienței semințelor utilizate.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
<p>5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</p> <p>Proiectul transpune Decizia Consiliului din 16 decembrie 2002 privind echivalența inspecțiilor în câmp la culturile producătoare de semințe, efectuate în țări terțe și echivalența semințelor produse în țări terțe, astfel cum a fost modificată prin Decizia (UE) 2022/871 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2022 de modificare a Deciziei 2003/17/CE a Consiliului în ceea ce privește perioada de aplicare și în ceea ce privește echivalența inspecțiilor în câmp efectuate în Bolivia asupra culturilor producătoare de semințe de cereale și asupra culturilor producătoare de semințe de plante oleaginoase și pentru fibre și echivalența semințelor de cereale și a semințelor de plante oleaginoase și pentru fibre produse în Bolivia (CELEX: 02003D0017), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 008 din 14 ianuarie 2003, p. 10.</p>
<p>5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</p> <p>Nu este aplicabil</p>
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
<p>Întru asigurarea transparenței procesului decizional, conform prevederilor art.10 și art.11 din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, Proiectul și Nota de Fundamentare au fost transmise pentru examinare și consultare părților interesate pe e-mail, totodată, au fost plasate pentru consultări publice pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare la compartimentul „Transparență decizională”, rubrica „Proiecte de documente”, și pe pagina web particip.gov.md:</p> <p>https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-lege-de-modificare-a-legii-despre-semințe-nr-682013/14905</p> <p>Proiectul a fost consultat cu mediul de afaceri și instituțiile de profil, care au venit cu recomandări de îmbunătățire.</p>
7. Concluziile expertizelor
<p>În temeiul art.36 și 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul urmează să fie supus expertizei anticorupție efectuată de către Centrul Național Anticorupție și expertizei juridice efectuată de către Ministerul Justiției.</p>
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
<p>Nu necesită modificarea altor acte.</p>
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
<p>Implementarea acestui proiect nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.</p>

Ministru

Ludmila CATLABUGA